

շատ ձևերով, որոնցից շոգիաները ազատ են առաջիկա 600 հոգու ՊԵՏՐՈՒԿԱՆ—Պաշտոնապետ հարգելով է, որ հարուստ-աֆրիկան միութեան գործերը ճակատել են ապստամբների հետ: Հուլիսի 23-ին ապստամբներից սպանվել են 58 հոգի: Ապստամբները հայտնվում են: ՎԼԻԴԻՄԻՐՍԿԻ—Անանկիպոս սահմանափակ սկզբից: Ստոյչիկ ժամուրթներից կտրվեցին հետախույսի ու էլիքորդական լուսաբերության թելերը: Շատ սիւներ թելերով ընկան: Ելեքաբարձրը կանգ է առնւ:

Օրդով (Քուրդ) գիւղերը և կանոն են առնւ, իրաւունք չեն ունեցել անցնել միւս գիւղերը, որոնք նորից հայ ազգանականութիւն են: Նորից հարստացան են մեկ ընտանիքը: Վերջինս արդէն պատմած են: Մեր անկիւնը գիւղերը անցել են Բարձրդեան լեռները և գրաւել են Մուսուլի, Արձալի և Բորուն հայ գիւղերը և արշաւում են դէպի Բայազետ, Ալաշկերտ, Էրզրում և Վան: Կարծես Տէր-Ղազարովի և Լորի-Մելիքովի ժամանակները վերադարձել են:

ՊԵՏՐՈՒԿԱՆ ԾՈՒՐԸ

→ Դեկտեմբերին Գերմանիան բաց է թողնում 5 միլիոն զինուորական նոր փոխառութիւն:

→ Գերմանական կայսրուհին Կեօնիգսբրոնցում այցելել է սոց-դեմոկրատների հիմնադրուհիներին:

→ Հարգելով է, որ գերմանացի վրձնակները Սերբիան կարողացան մինչև քաղաքական սահմանը արդէպէտ Սերբիայի կապը Ռուսաստանի և Ռումինիայի հետ վերանայ և անմիջական կապ հաստատել թիւրքիայի և Ունկարիայի միջև Բոլշաքիան վերայով:

→ Գերմանացիք, ըստ լուրերի, շատով հետաձգում են Չինաստանից:

→ Բոլշաքիայում ընդհանուր դորահանութիւն է մյուս երկու օրը սպանվում է ակտիվ քայլ:

→ Վիլհելմ կայսրը էր մի ճառում յայտարարել է, որ մտադիր է վերականգնել սրբազան հունգարական պետութիւնը Չոֆէցցովերներին հովանաւ ներքոյ, անկեղծարի կենտրոնի Աւստրիան, Սլոնիան, Ռէքլան, Հորլանդիան և Դանիան:

→ Լուբրիկ համաձայն, Յիւրոպ-Յովսեփ կայսրը մտածել է:

→ Յէտիկէցի հեռագրում, որ Քիովանի դի-Մէրուային մտածել է իտալական միջառնակ, որ աստիականական ծառայողները էր տանում: Չերիտիան մտադիր է բողոքել:

ՈՒՍՈՒՄԻՐԱԿԱՆ ՍԱՀՄԱՆՆԵՑ

Հելսինկին, 22 հոկտեմբերի

Հոկտեմբ. 19-ին և 20-ին Իդլիբում էին Սա Սուրմալայի գաւառի կենտրոնը է, բաղկացած է երեք գիւղերից՝ Դահարու, Իդլիբ-Սալա և Իդլիբ, որոնք իրար են միացնել 26 կարելի ասել, թէ Իդլիբը դուռ հայաբնակ գիւղ է. ազգաբնակչութեան մեծամասնութիւնը հայ է, սակայն զարմուկներով է հայերի ձեռքին, բայց Իդլիբի բողոքում անպակաս են թուրքերը. Իդլիբ-Սալայում մոտ 160 տուն թուրք կայ, որոնք հայերի պէս պարսկերէն են երկրորդութեամբ, այդպէս թուրքերը և մանր արհեստներով:

Իդլիբում կայ հայոց ծխ. դպրոց, կան պետական քաղաքային և գիմնազի. ուսումնարաններ. այս վերջինս ունի իր սեփական ընդարձակ պարտաւ աղբիւր: Ներկայ ուսումն. տարում այդ դպրոցները ոչ մէկը իր դերը չէ կատարում, ուսումը դադարել է պատերազմի պատճառով:

Իդլիբում կայ մի անտուց և խորխուր հայոց եկեղեցի, կան երեք քահանայներ: Սուրմալայի գաւառում կան մոտ 100 թուրք և քիւրդ գիւղեր, և միայն 23 հարածակ գիւղեր. թէև հայաբնակ գիւղերը մեծ են և բազմաթիւ, միջոցով թուրք գիւղերը յասնի կազմում են 2-3 տնից: Իդլիբը գտնվում է Արարատիան դարձի հարաւարտեան անկիւնում: Իդլիբի մոտ դաշտը վերջանում է և բարձրանում են Սալաբը ու Բարձրդեան լեռները, որոնք և մինչև օրս սահման էին կազմում Ռուսաստանի և թիւրքիայի: Իդլիբից մինչև Բարձրդեան լեռները մոտ 5 վերստ հարթութիւն է, որ մեծ մասամբ ծածկված է ճահիւններով և մետաղ և անաղակ Իդլիբից դէպի Սալաբը գիւղը ամառը ճանապարհի վրայ գտնվում է 1877-8-ի պատերազմում Տէր-Ղազարովի տարած յաղթութեան յուշարձանը:

Իդլիբից երևում է Մեծ Մասիսը, ուսած և լայն տարածված փնջերով, կարծես գրաւել ծածկել է և մէջքն է դէմ տուել անստանի՝ քանդու համար:

Սյժմն պատերազմի առիթով Իդլիբը ստացել է մի արտասովոր կենդանութիւն և շարժում: Իդլիբի բաղաձայն ար սկսվում է Բուլլիբից և ձգվում է գիւղի գլխաւոր փողոցի ուղղութեամբ, լին է գիւղերիցում և ներքին մարդկանցով, ճանապարհով անընդհատ անցնում են գիւղերական խմբերը և ռազմասայլերը Գիւրում գործի են հանված բոլոր աշխատող ձեռները, օգտագործվում է իւրաքանչիւր օժի Այս բոլորը սկսվել է այն օրից, երբ հրաման ստացվեց անցնել ամառը և վերջ տալ թիւրքիայի սահմաններին՝ Մե ձովում կատարած յանդուգն ցոյցի համար:

Փամանակը ինձ թլոյ չէ առլն մանրուսան նկարագրել ժողովրդի տրամադրութիւնը և այն հրահանները, որով ընդունվել պատերազմի սկսվելու լուրը: Հայ ազգաբնակչութեան օրհանութիւնը մեծ է. իդլիբից երիտասարդները, լսելով սահմանի մոտ լինելու մահի, դանաթութեամբ նկատում էին, որ իրանց մինչև այժմն սահմանից այն կողմը չեն կարողացել անցնել, զննցել են մինչև Սալաբը, Սալաբը և

Բացի իսկական ուսու դորքից, գործում են և կամուրջներ խմբերը. դրանք տարբեր անկիւններից ժողովրդավաճ մարդիկ են, որոնք հաւատարմապէս առում են թիւրքային և նրա պատճառած դաւաճութիւնների վրէժն է, որ դնում են հանրու. շատ են նրանց մէջ երկրի փախուճները. կան և երիտասարդները, վառուռն գործողները, որոնք մեծ օգնություններ զեկաւարում են կամուրջներ խմբելին: Իդլիբի օրիորդները և սիրելիները շատով պատրաստում էին նրանց համար սպիտակեղէններ և ուտելիք. պատրաստել են շատ հալվա և պղպեղով աղի են կամուրջներին: Վէտք է խոտովանել, որ կամուրջները բանակը բաւական խայտարեղ խումբ է ամեն հասակի, տեսակի և գոյնի մարդկանց, կան և զարդարով ստեղծված անհասներ, որոնք ուսու կայսրի դրօշակի տակ և ուսու գիւղերներին հետ ձեռք-ձեռքի տուած պատերազմի դրոշմ են դուրս գալիս՝ նրանց պէս հազմված և նրանց նման գիւղական:

Իդլիբի ամբողջ բնակիչ զէպի Բարձրդեան լեռները գնալը և Իդլիբը զորքերից փախուցվելու հաւանական է, որ հասկանալի ստրապի տարածել դրոշմի հայ ազգաբնակչութեան մէջ, որ շրջապատված է մահմեդականներով:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշտպանին և պաշտպանն երկիրը վարեն խոժանի հաւանական գործերից:

Իդլիբում հաւանական էին համարում, որ շրջակայ թիւրքերը սահմանի այն կողմից եկաններին հետ և նրանց դրդումով թլայանի նպատակով յարձակուներ կը գործեն Իդլիբի և հայաբնակ միւս գիւղերի վրայ: այս մի լուրը վտանգ է, և պէտք է, որ օր առ օր պատրաստութիւն տեսնվել, տեղացի հայ ազգաբնակչութեանը զննելը բաժանովի, որպէս զի նրանց պաշ

